

АННОТАЦИЯ ДИПЛОМНОЙ РАБОТЫ

Ключевые слова: этническая группа, этнические границы, критерии разнообразия, гетерогенное общество, мультикультурализм, Нидерланды, интеграция, политика интеграции, политика меньшинств, ассимиляция, аллохтон, Parallelgesellschaft (параллельное общество), дифференциалистский дискурс, «откат к ассимиляции».

Объем дипломной работы составляет 67 страниц, работа подготовлена с использованием 134 позиций источников и литературы.

Дипломная работа посвящена рассмотрению политики мультикультурализма в социально-антропологическом измерении (как набора социальных и культурных практик, воспринимаемых как «мультикультурные»). Предметом исследования является мультикультурализм в Нидерландах как идеальный политически-правовой конструкт и набор реальных практик, бытующих в обществе. **Цель** исследования — выявление причин падения популярности политики мультикультурализма в Нидерландах на основе рассмотрения теории и практик этой политики, обзор и систематизация альтернативных подходов к проблеме миграционной политики, существующих в наши дни в нидерландском обществе, а также оценка их перспективности.

Работа выполнена на основе рассмотрения таких источников, как статистические отчеты, правовые документы, дискуссии в СМИ, биографии и другие. Для получения адекватной картины того, как в Нидерландах формировались и оформлялись мультикультурное общество и его конкретные практики, в работе использовались историко-генетический метод и системный подход. Основная из общих методологических установок, которых придерживалась автор исследования, — конструктивистское представление об этничности, достаточно значительно переработанное в рамках школы социального инетракиционизма.

Результаты, полученные автором в ходе выполнения исследования, показывают противоречивость дифференциалистского дискурса в политике интеграции Нидерландов, результирующую реконструкцией дискриминативных практик в обществе. В этой связи автор делает вывод о том, что «откат к ассимиляции» в интеграционной политике страны может быть продуктивным только в случае, если за основу этой политики будет взято избавление от логики «раздельные-но-равные» как от логики, конструирующей и реконструирующей взаимную сепарацию культурных сообществ.

АНАТАЦЫЯ ДЫПЛОМНАЙ ПРАЦЫ

Ключавыя словы: этнічная група, этнічныя межы, крытэрыі разнастайнасці, гетэрагеннае грамадства, мультыкультуралізм, Нідэрланды, інтэграцыя, палітыка інтэграцыі, палітыка меншасцяў, асіміляцыя, алахтон, Parallelgesellschaft (паралельнае грамадства), дыферэнцыялісцкі дыскурс, «адкат да асіміляцыі».

Аб’ём дыпломнай працы складае 67 старонак, праца падрыхтаваная з выкарыстаннем 134 пазіцый крыніц і літаратуры.

Дыпломная праца прысвечаная разгляду палітыкі мультыкультуралізму ў сацыяльна-антрапалагічным вымярэнні (як набору сацыяльных і культурных практык, ўспрыманых як «мультыкультурныя»). Прадметам даследавання з’яўляецца мультыкультуралізм у Нідэрландах як ідэальны палітычна-прававой канструкт і набор рэальных практык, якія існуюць у грамадстве. **Мэта** даследавання — выяўленне прычын падзення папулярнасці палітыкі мультыкультуралізму ў Нідэрландах на аснове разгляду тэорыі і практык гэтай палітыкі, агляд і сістэматызацыя альтэрнатыўных падыходаў да праблемы міграцыйнай палітыкі, якія існуюць у нашы дні ў нідэрландскім грамадстве, а таксама ацэнка іх перспектывнасці.

Праца выкананая на аснове разгляду такіх крыніц, як статыстычныя справаздачы, прававыя дакументы, дыскусіі ў СМІ, біяграфіі і іншыя. Для атрымання адэкватнай карціны таго, як у Нідэрландах фармаваліся і афармляліся мультыкультурнае грамадства і яго канкрэтныя практыкі, у працы выкарыстоўваліся гісторыка-генетычны метады і сістэмны падыход. Асноўная з агульных метадалагічных устаноў, якіх прытрымлівалася аўтар даследавання, — канструктывісцкае ўяўленне аб этнічнасці, досыць значна перапрацаванае ў рамках школы сацыяльнага інтэракцыянізма.

Вынікі, атрыманыя аўтарам у ходзе выканання даследавання, паказваюць супярэчлівасць дыферэнцыялісцкага дыскурса ў палітыцы інтэграцыі Нідэрландаў, якая спараджае рэканструкцыю дыскрымінатыўных практык у грамадстве. У гэтай сувязі аўтар робіць выснову аб тым, што «адкат да асіміляцыі» ў інтэграцыйнай палітыцы краіны можа быць прадуктыўным толькі ў выпадку, калі за аснову гэтай палітыкі будзе ўзятае пазбаўленне ад логікі «*паасобныя-але-роўныя*» як ад логікі, каторая канструіруе і рэканструіруе ўзаемную сепарацыю культурных супольнасцяў.

ABSTRACT

Keywords: ethnic group, ethnic boundaries, criteria of diversity, heterogeneous society, multiculturalism, the Netherlands, integration, integration policy, minorities policy, assimilation, allochthon, Parallelgesellschaft (parallel society), differentialist discourse, “the return of assimilation”.

The thesis includes 67 pages of text; the study has been conducted with the use of 134 positions of sources and literature.

The thesis is studying to the policy of multiculturalism in the socio-anthropological dimension (as a set of social and cultural practices that are perceived and are being referred to as “multicultural”). The subject of the study is multiculturalism in the Netherlands as an ideal political-juridical construct and a set of real practices prevailing in the society. The purpose of research: identification of the causes of the popularity decrease of the “multicultural policy” in the Netherlands; based on consideration of the theory and practice of this policy review and systematization of alternative approaches to migration policies that exist today in the Dutch society, and assessment of the prospects of these approaches.

The research is based on the consideration of sources such as statistical reports, legal documents, media debates, biographies, and so forth. To obtain an adequate picture of how the Netherlands are processed and formed a multicultural society and its specific practices, the historical-genetic method and system approach were used. The general methodological principle the author of the research adheres is constructivist view towards ethnicity, rather significantly revised in the framework of symbolic interactionism school.

The results obtained by the author in the research show how contradictory the differentialist discourse of the integration policy in the Netherlands is, and that it is resulting with reconstruction of discriminative practices in society. In this connection, the author concludes that “return of assimilation” in the integration policy of the country can be productive only if getting rid of “*separate-but-equal*” logic as the logic constructing and reconstructing mutual separation of cultural communities will be taken as a core idea of the new policy.